

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

**СТУДЕНТСЬКІ ІНІЦІАТИВИ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

**МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ**

(12 травня 2021 р., м. Харків)

Харків – 2021

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

**СТУДЕНТСЬКІ ІНІЦІАТИВИ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

**МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ**

(12 травня 2021 р., м. Харків)

Харків – 2021

УДК 373.3
ББК 74.202.21
С 88

*Затверджено до друку кафедрою початкової і професійної освіти
(протокол № 16 від 30.03.2021 р.)*

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного
педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 3 від 07.04.2021 р.*

С 88 Студентські ініціативи : теорія і практика початкової освіти :
матеріали II науково-практичної інтернет-конференції студентів
факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди
(12 травня 2021 р., м. Харків) / за заг. ред. д-ра пед. наук, проф.
В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021. 70 с.

У збірнику подано матеріали тез виступів на науково-практичній
інтернет-конференції студентів факультету початкового навчання ХНПУ імені
Г. С. Сковороди. У матеріалах висвітлені актуальні питання теорії і методики
навчання та виховання молодших школярів, питання природничо-математичної
та філологічної освіти.

**УДК 373.3
ББК 74.202.21**

Видано за рахунок авторів.

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди, 2021

7.	Масюта Аліна (наук. кер. – викл. О. В. Бужин) Розвиток дрібної моторики пальців рук молодших школярів під час роботи з пластичними масами.....	44
8.	Нікітіна Анна (наук. кер. – викл. О. В. Бужин) Розвиток творчих здібностей молодших школярів засобами театралізації.....	45
9.	Онопрієнко Анастасія (наук. кер. – к. пед. н., доц. Л. І. Титаренко) Шляхи інтеграції змісту початкової освіти.....	46
10.	Островка Вікторія (наук. кер. – к. пед. н., доц. О. М. Масюк) До проблеми вдосконалення математичної підготовки учнів початкової школи.....	47
11.	Павленко Богдана (наук. кер. – к. пед. н., доц. Л. І. Титаренко) Формування загальнонавчальних умінь і навичок в учнів початкової школи.....	48
12.	Разгуляєва Дар'я (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. М. Смолянюк) Початкова освіта як фундамент в реалізації екологічного вектору країни.....	49
13.	Сергієнко Вікторія (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. А. Білецька) Шляхи формування мотивації пізнавальної діяльності на уроках математики у початковій школі.....	50
14.	Сиволапова Євгенія (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. М. Смолянюк) Уроки дизайну та технологій як засіб розвитку учня початкової школи.....	51
15.	Сотнік Єлизавета (наук. кер. – д. пед. н., проф. О. М. Іонова) Особливості початкової математичної освіти вальдорфських школярів.....	52
16.	Трофімова Вікторія (наук. кер. – к. пед. н., доц. Л. П. Старікова) Спостереження як метод пізнання природи у процесі проведення екскурсій у курсі «Я досліджую світ».....	53
Секція 3. Актуальні питання філологічної освіти		
1.	Бондар Вікторія (наук. кер. – к. пед. н., доц. А. А. Ємець) Лічилки в середовищі сучасних молодших школярів.....	54

Формування загальнонавчальних умінь і навичок в учнів початкової школи

Павленко Богдана

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Л. І. Титаренко

Інформаційне суспільство ставить завданням перед школою сформувати в учнів бажання і вміння вчитися, використовуючи для цього джерела інформації, щоб одержати шляхи вирішення їхніх проблем. Як зазначається у Державному стандарті, метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості. О.Я. Савченко розглядає вміння вчитися як ключову компетентність. На її думку, «вміє вчитися той учень, який: сам визначає мету діяльності або приймає поставлену вчителем; виявляє зацікавленість у навчанні та докладає вольових зусиль; організовує свою працю для досягнення результату; відбирає або знаходить відповідні знання; усвідомлює свою діяльність і прагне її вдосконалювати; має вміння і навички самоконтролю та самооцінки». Отже, володіє загальнонавчальними вміннями і навичками.

Проблема формування загальнонавчальних умінь і навичок знайшла своє відображення в педагогічній теорії і практиці. У дидактиці є різні підходи до їх класифікації. На нашу думку, найбільш повна класифікація запропонована О.Я. Савченко. Вона виділяє чотири групи умінь, а саме: *організаційні, загальномовленнєві, загальнопізнавальні, контрольньо-оцінні*. Авторкою розроблено зміст кожної групи для кожного року навчання. Так, наприклад, у 4 класі учні повинні дотримуватися режиму пізнавальної діяльності працювати швидко і зосереджено; планувати роботу на день; користуватися довідниковою літературою; розподіляти час на виконання роботи; приступати до виконання роботи після її обдумування; тримати в порядку робоче місце та навчальне приладдя (*організаційні уміння*); оцінювати якість навчальної роботи; здійснювати взаємоперевірку; контролювати послідовність роботи за самостійно складеним планом; визначати, які судження завжди правильні, а які за певних умов чи завжди неправильні; знаходити і виправляти фактичні, логічні і стилістичні помилки; використовувати засвоєнні способи перевірки різних дій; уміти визначати «помилко-небезпечні» місця та попереджати помилки (*контрольно-оцінні уміння*).

Отже, формування загальнонавчальних умінь – це неодмінна умова повноцінного навчання учнів. Процес формування має міжпредметний характер, у ньому органічно взаємодіють змістова мотиваційна та процесуальна сторони.